

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

17 грудня 2023 р.

УДК 001:63(06)

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні, 17 листопада 2023 р. м. Кропивницький, Україна. С. 84.

Редакційна колегія:

АВЕРЧЕВ Олександр Володимирович, професор, доктор с-г. наук,
завідувач кафедри землеробства,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ГУБЕНІ Юрій Едвардович, професор, доктор ек. наук,
завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
Львівський національний університет природокористування

МРИНСЬКИЙ Іван Миколайович, доцент, кандидат с-г. наук,
декан агрономічного факультету,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

МАРКОВСЬКА Олена Євгенівна, професор, доктор с-г. наук,
в.о. завідувача кафедри ботаніки та захисту рослин,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

РЕВТЬО Олеся Ярославівна, доцент, кандидат с-г. наук,
викладач кафедри рослинництва та агроінженерії,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЖОСАН Ганна Володимирівна, доцент, кандидат ек. наук,
викладач кафедри менеджменту та інформаційних технологій
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Відповідальна за випуск:

НІКІТЕНКО Марія Петрівна, асистент кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1.** Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
- КЕЙС 2.** Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
- КЕЙС 3.** Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
- КЕЙС 4.** Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств.
- КЕЙС 5.** Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
- КЕЙС 6.** Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Дослідження впливу мікродобрив та мінерального живлення на продуктивність картоплі в умовах Північного Степу України	6
<i>Бурдюг В., Соколовська І.</i>	
Вплив передпосівної обробки насіння на продуктивність ячменю ярого	9
<i>Горбик Д., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Перспектива впровадження ресурсозберігаючих технологій у землеробстві у повоєнному відновленні Херсонщини	12
<i>Донгаузер В., Нікітенко М.</i>	
Перспективи вирощування соняшнику в умовах Південного Степу України	14
<i>Іващенко Д., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Вплив мінеральних добрив на продуктивність гороху	17
<i>Ігнатенко В., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Результати випробування сортів картоплі різних груп стиглості в умовах Північного Степу України	20
<i>Ільчишен А., Соколовська І.</i>	
Продуктивність сортів картоплі різних груп стиглості залежно від фону мінерального живлення в умовах Північного Степу України	25
<i>Ковальов М., Соколовська І.</i>	
Ефективність фунгіцидів проти пероноспорозу соняшнику	29
<i>Ларченко В., Дудченко В.</i>	
Продуктивність соняшнику в Південному Степу України залежно від елементів агротехніки	33
<i>Овчаров А., Шепель А.</i>	
Дослідження продуктивності гібридів соняшнику в умовах недостатнього зволоження Північного Степу України	35
<i>Покотілова О., Соколовська І.</i>	
Вплив гібридного складу на врожайність перцю солодкого за умов краплинного зрошення на Півдні України	40
<i>Породзінський Л., Бакланова Т.</i>	
Залежність якості зерна озимої пшениці від способів обробітку ґрунту	44
<i>Романів А., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Вплив строків сівби на продуктивність гібридів кукурудзи цукрової в зрошуваних умовах Півдня України	48
<i>Хмелевой Р., Шепель А.</i>	
Робототехніка в сільськогосподарському виробництві	50
<i>Хохлов Б., Волошин І., Ревтьо О.</i>	
Огляд безпілотної сільськогосподарської техніки	52
<i>Хохлов Б., Волошин І., Ревтьо О., Малярчук А.</i>	
Дослідження впливу регуляторів росту та мікродобрив на урожайність та продуктивність насіннєвої картоплі в умовах Північного Степу України	55

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

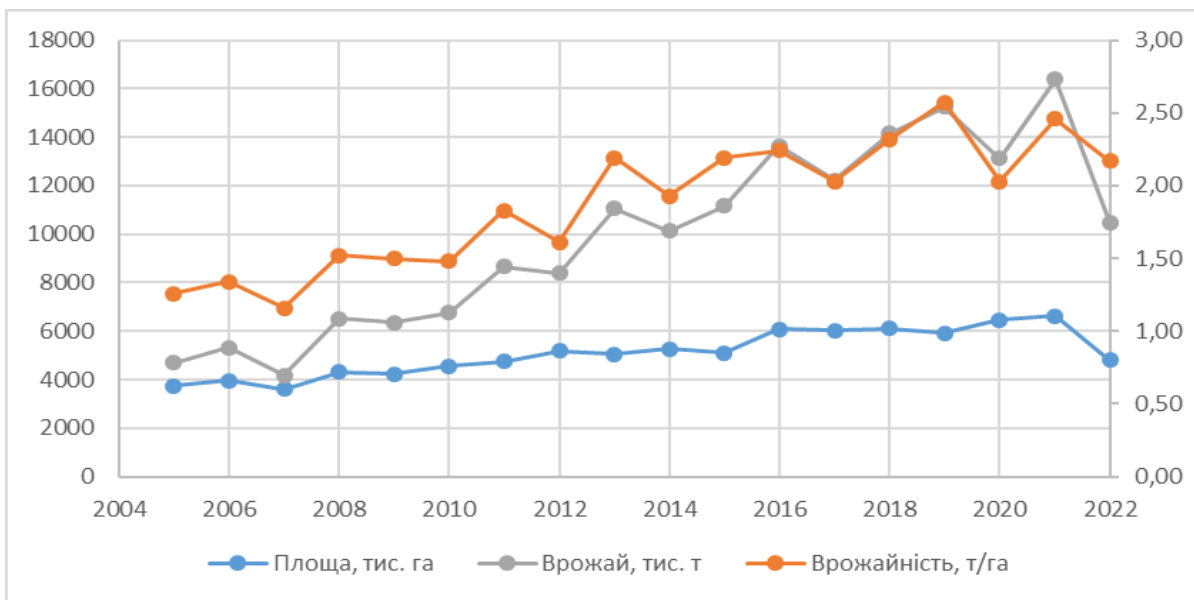
ІВАЩЕНКО Дмитро *здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня*
АВЕРЧЕВ Олександр, *доктор с.-г. наук, професор кафедри землеробства;*
науковий керівник

НІКІТЕНКО Марія, *асистентка кафедри землеробства*
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

Найпоширеніша олійна культура в Україні це соняшник, 98% всієї рослинної олії виробляється саме з нього. За офіційними даними, у 2021 році Україна зібрала рекордний урожай соняшнику який склав 1640 млн. т. (за неофіційними даними Кернел–1690 млн. т.), що більший на понад 300 млн. т. у порівнянні з даними за попередній рік. Соняшник – порівняно молода сільськогосподарська культура. Для виробництва олії використовують біля 150 років. А до цього вирощували його лише як декоративну культуру та заради насіння для ласощів.

За оглядом посівних площ соняшнику в Україні та його врожайності починаючи з 2005 року представлені у вигляді графіку нижче.

Соняшник – одна з рентабельних В 1кг. шроту і макухи технологічних культур в Україні яка приносить високий прибуток господарствам. При переробці насіння соняшнику, крім олії, беруть високобілковий концентрований комбікорм (макуха і шріт), вихід якого в середньому становить 35% від маси насіння. Корм містить 32-35% сирого протеїну, близько 1% жиру (5,5-7%), близько 20% вуглеводів, 3-3,5% фітину, кальцію, 13-14% пектину, вітаміни групи В, кальцій і фосфор. Соняшник – цінна медоносна культура. З кожного гектара можна отримати 20-40 кілограмів меду. [2] У складі насіння соняшнику міститься велика кількість олії, що робить його не тільки цінним продуктом для споживання людиною, але і використовується у виробництві багатьох консервів, кондитерської та інших галузей промисловості.

Врожайність та посівні площі соняшника в Україні за період з 2005 – 2022 роки

Вирощування соняшнику відіграє важливу роль у зміцненні живильної бази основних тварин в нашому регіоні, оскільки має багато цінних поживних якостей серед багатьох інших сільськогосподарських культур [2]. При вирощуванні соняшнику на півдні України без зрошення приріст урожайності обмежується нестачею вологи, одного з основних факторів життєдіяльності рослин. Тому вирощування соняшнику в зрошуваних умовах, особливо в поживних та поукісних посівах, може значною мірою допомогти у вирішенні проблеми насичення ринку рослинної олії.

Сучасні технології вирощування соняшнику дозволяють виробляти основний олійний продукт в Україні на високому рівні з використанням різноманітної сучасної техніки, технологічної техніки, високоврожайних сортів та гібридів, стійких до посухи, розташування, листя та шкідників. [1].

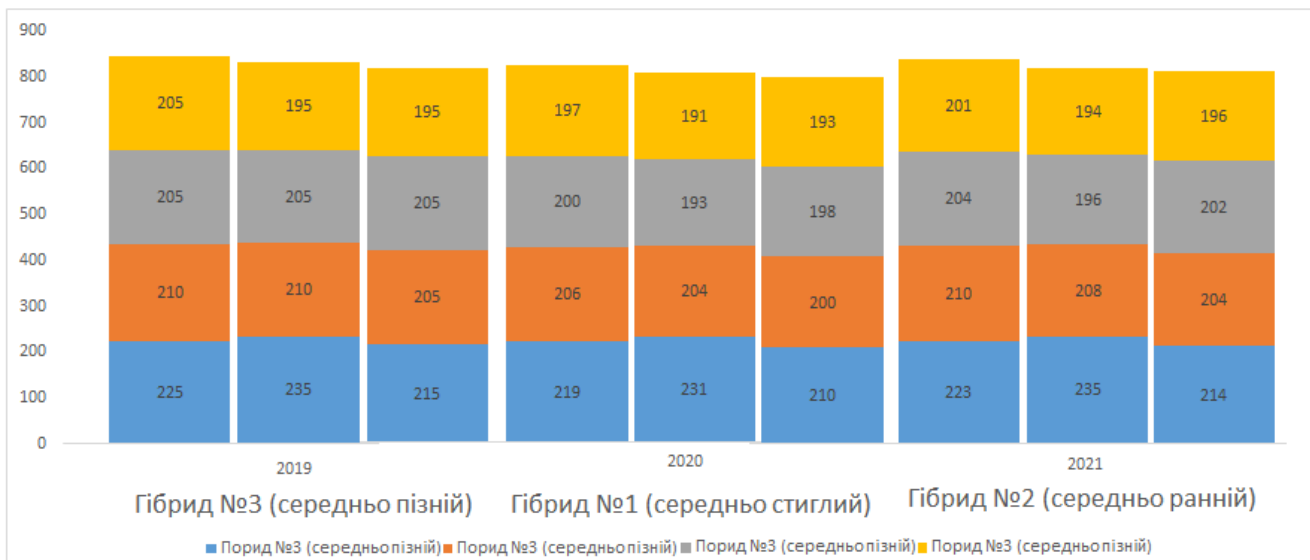
Для біологічної стимуляції та покращення якості насіння вченими та фахівцями запропоновано низку засобів (біопрепарати, біоактивні речовини, регулятори росту), які за правильного використання можуть стати ефективними елементами адаптивних агротехнологій.

Деякі регулятори росту нового покоління володіють чудовими бактерицидними властивостями, у процесі експериментальних дослідів було показано, що їх використання в комплексі з фунгіцидами значно підвищує ефективність фунгіциду проти збудників хвороб [7].

Основною особливістю сучасного стану виробництва є створення комплексних препаратів, що поєднують у собі дію стимуляторів, регуляторів росту, мікроелементів та антистресових засобів. Хелафіт, репрезентативний

багатофункціональний комбінований препарат, також був включений у це дослідження [6].

Дослідження показали, що регулятори росту рослин соняшнику прямо та опосередковано впливають на біологічні показники соняшнику (висоту травостою, площу листя, діаметр кошика, кількість насінин у кошику тощо), а також масу тисячі насінин, урожайність насіння та якість. Тому висота рослин соняшнику під впливом регуляторів росту змінюється. З огляду на проведені дослідження, третій препарат найбільше вплинув на висоту рослин серед усіх гібридів соняшнику. Тобто тут зафіксована мінімальна висота рослини: 197-205 см. Це пояснюється тим, що препарат пригнічує і посилює ріст стебла. Показники першого препарату за сукупної висоти всіх гібридних рослин 206-210 см, у якому спостерігалися найгірші результати у використанні.

Вплив стимуляторів росту рослин на висоту рослин соняшнику за 2019-2021

Застосування стимуляторів росту рослин на соняшнику дозволяє збільшити врожайність у 1,01-1,7 рази. Найбільший приріст виробництва зерна відбувся в № 100,3 (0,5 л/га) отримано для всіх гібридів і спостерігалось при застосуванні, регулятору росту № 3 (0,5 л/га) та регулятору росту № 2 - 0,16-0,75 т/га (8,2-43,3%) відповідно. Використання препаратів росту № 3 (0,5 л/га) та № 2 (0,5 л/га) підвищували вміст олії на 3-8 % і на 4-6 % відповідно.

Список використаної літератури

1. Лазер П.Н., Остапенко А.І., Величко М.Г. Насінництво соняшника в південному степу України. – Херсон: Придніпров'я, 1999. – 136 с.

2. Адаменко Т. Перспективи виробництва соняшнику в Україні в умовах зміни клімату // Агроном. – 2005, №1. – С. 102-103.
3. Ковальов В. Широке впровадження високоврожайних гібридів соняшнику – значний резерв збільшення валового виробництва соняшникового насіння і рентабельності культури // Пропозиція. – 2005, №11. – С. 58.
4. Ушкаренко В.О. Шепель А.В. Андрушків Д.В. Дослідження продуктивності гібридів соняшнику залежно від фонів живлення на півдні України/ Перспектива: збір. наук. праць ХДАЕУ. Херсон: РВВ ХДАЕУ. 2021. Вип. 38. С. 8-10.
5. Вплив біофунгіцидів стимуляторів росту та їх комбінацій на водопостачання соняшнику у незрошувальних умовах Степу
6. Оверченко Б.П. Природні ресурси та урожай соняшника в Україні / Б.П. Оверченко // Пропозиція. – 2001. – №4. – С. 39 – 40.
7. Гармашов В.В, Ходорчук В.Я., Чернова І.С., Щербаков В.Я., Аверчев О.В. Специфіка біологічного захисту кондитерського соняшнику Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки / Херсонський державний аграрно-економічний університет. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 132. с.

УДК: 633.2: 631,8

ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОРОХУ

ІГНАТЕНКО Владислав здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
АВЕРЧЕВ Олександр, доктор с.-г. наук, професор кафедри землеробства;
науковий керівник
НІКІТЕНКО Марія, асистентка кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

Зростання виробництва рослинного білка базується на впровадженні найбільш впливових елементів технології вирощування гороху. Горох є найбільш поширеною зернобобовою культурою в Україні. Це пов'язано з його досить високою і стабільною врожайністю зерна порівняно з іншими бобовими культурами, хорошими якісними показниками і відносно коротким вегетаційним періодом. Тому необхідним було вирішено приділити увагу, науковому обґрунтуванню та удосконаленню технології вирощування сортів гороху з безлистими морфотипами, які спрямовані на підвищення врожайності та якості

*Шановні колеги та учасники Всеукраїнської конференції!
Щиро вітаємо Вас з Днем працівника сільського господарства!*

